

ویروس آبله میمونی همه را مبتلا می‌کند؟

نخستین مورد آبله میمون در ایران مربوط به ابتدای یک زن ۳۵ ساله در اهواز است.

به گزارش سایت خبری پرسون، گرچه در شیوع بی‌سابقه فعلی آبله میمونی در کشورهای اروپایی و آمریکا اغلب موارد بیماری در میان گروه معینی از مردان دارای آمیزش جنسی با مردان شناسایی شده است، اما کارشناسان از همان آغاز هشدار داده‌اند که این وضعیت به معنای مصون ماندن سایر گروه‌های اجتماعی در برابر ویروس آبله میمونی نیست و امکان سرایت شدن ویروس به آنها در مراحل بعدی وجود دارد.

به همین علت بود که سازمان جهانی بهداشت شیوع فعلی آبله میمونی را یک «اضطراب بهداشت عمومی دارای جنبه بین‌المللی» اعلام کرد که بالاترین سطح هشدار بهداشتی این سازمان است و آمریکا نیز که بالاترین شمار موارد بیماری را گزارش کرده است، نیز برای مقابله با شیوع بیماری وضعیت اضطراری بهداشت ملی اعلام کرده است.

موارد هر چند کم‌تعداد عفونت زنان و کودکان و حتی اخیراً حیوان خانگی با ویروس آبله میمونی در میان بیش از گزارش شده است. گرچه گزارش موارد آبله میمونی در میان گروه‌های خاص مردان انتقال آن از راه جنسی را مطرح می‌کند، اما در واقع ویروس آبله میمونی گرچه به اندازه ویروس کرونا واگیر نیست، اما می‌تواند از طریق هر تماس جسمی نزدیک با ضایعات پوستی بیماری و نیز از طریق استنشاق قطره‌های بزرگ تنفسی در فواصل نزدیک و نیز در تماس با ملحفه‌ها و اشیای آلوده با ترشحات بیمار منتقل شود.

با اینکه هنوز دانسته‌ها درباره آبله میمونی کامل نیست، اما سناریوهای متفاوتی درباره آینده آن مطرح شده است که تحقق هر کدامشان به میزان شاخص‌هایی مانند عدد پایه تکثیر یا R_0 (شمار افرادی که هر فرد دارای عفونت می‌تواند بیماری را به آنها منتقل کند) یا دوره پنهانی یا کمون بیماری (فاصله میان عفونت تا پدیدار شدن علائم) دارد.

در حال حاضر عدد پایه تکثیر بیماری $13/2$ است و با چنین عدد تکثیری «ایمنی جمعی» (هنگامی که شمار افراد دارای ایمنی به حدی می‌رسد که سرایت ویروس دیگر امکان‌پذیر نیست) موقعی ایجاد می‌شود که ۵۳ درصد افراد دچار عفونت شده باشند و زمان پنهانی یا کمون بیماری هم بین ۵ تا ۲۱ روز است.

به نظر می‌رسد همه‌گیری ابتدایی در میان شبکه مردان دارای آمیزش جنسی با مردان در نتیجه یک «رویداد ابرانتقالی» بوده است. اگر سرایت‌پذیری انسان به انسان ویروس بیماری در حد نسبتاً پایین فعلی باقی بماند، احتمال انتشار آن به گروه‌هایی دیگر اجتماعی نسبتاً پایین است. بنابراین در این حالت هنگامی که ایمنی جمعی در جمعیت در معرض خطر ایجاد شود، شیوع به سرعت پایان می‌یابد. به خصوص که بسیاری از افراد در نتیجه برنامه‌های واکسیناسیون عمومی برای آبله در اواخر قرن بیستم تا حدی نسبت به آبله میمونی هم مصونیت دارند. در این وضعیت با با نزدیک شدن عدد تکثیر پایه به عدد یک یا کمتر از آن سرایت ویروس متوقف می‌شود.

مداخله‌های سریع مثلاً با واکسیناسیون هدفمند گروه‌های در معرض خطر هم می‌تواند به فروکش کردن سریع شیوع کمک کند.

اما به نظر می‌رسد با توجه به ادامه شیوع آبله میمونی در بسیاری از کشورها ویروس به فراتر از شبکه ابتدایی شیوعش رسیده است و احتمالاً گردهمایی‌های بزرگ مردان همجنسگرا در برخی از کشورهای اروپایی خوشه‌های جدید سرایت در کشورهای دیگر را به وجود آورده است.

در این وضعیت می‌توان هر فرد زیر پنجاه سالی را مستعد دچار شدن به عفونت دانست، چرا که واکسیناسیون اجباری آبله در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ در کشورها پایان یافت. به این ترتیب، ویروس همچنان به انتشار ادامه خواهد داد و افراد در معرض خطر بالا و غیر ایمن در جوامع را پیدا خواهد کرد. در این مورد هم اگر برنامه‌های ردیابی تماسی و واکسیناسیون هدفمند به سرعت به کار گرفته نشود، انتشار ویروس در سطح جامعه ادامه می‌یابد، اما با توجه به واگیری پایین آبله میمونی، اپیدمی پیش از رسیدن به میزان حدود ۵۰ درصدی ایمنی جمعیت خاموش خواهد شد.

وضعیت دیگری که در ادامه شیوع آبله میمونی ممکن است پیش آید، استقرار آن به صورت بوم‌گیر یا اندمیک در کشورهای بدون سابقه قبلی شیوع بیماری است. با توجه به وجود میزبان‌های حیوانی متعدد برای ویروس آبله میمونی ریشه‌کنی آن تقریباً ناممکن است و سرایت‌پذیری پایین ویروس همچنین به معنای آن است که ویروس می‌تواند در میزبان‌ها پایین در جمعیت باقی بماند. دوره نهفتگی طولانی‌مدت بیمار و علائم گوناگون آن در افراد هم ممکن است شناسایی بیمار را به تاخیر بیندازد. در چنین وضعیتی، انتشار آبله میمونی برای مدتی طولانی در سطحی نسبتاً ثابت در جوامع ادامه خواهد یافت. زاد و ولد و مهاجرت می‌تواند افراد مستعد برای ادامه عفونت در سطح جمعیت را فراهم خواهد کرد. در این موارد برنامه‌های واکسیناسیون عمومی برای ریشه‌کنی بیماری در میان انسان‌ها لازم خواهد بود.

بالاخره اینکه شیوع فعلی آبله میمونی ممکن است نخستین مورد از رشته‌ای از شیوع‌های بیماری باشد و باید در انتظار بازگشت‌های دوباره آن در جهش‌های بعدی بیماری از میزبان‌های حیوانی بود. مسئله جهش‌های بالقوه ویروس آبله میمونی را هم که هنوز دانسته‌های زیادی درباره آن در دست

نداریم، نیز باید در نظر داشت.

منبع: همشهری آنلاین